

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 78

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Σεπτέμβριος 2022 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Απλοποίηση διαδικασίας εγκατάστασης φωτοβολταϊκών στις οροφές των κτιρίων	4
-Ανώτατο περιθώριο 10% για διαπραγμάτευση στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας	4
-Παράταση της κατάστασης ενεργειακής κρίσης	4
-Συμφωνία για προμήθεια λιγνίτη από την Ελλάδα στη ΔΒΜ	4
1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate	4
-Δείκτες κόστους κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών (2 ^ο τρίμηνο 2022)	4
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	4
-Γυναικεία εκπροσώπηση στην Κεντρική Τράπεζα της ΔΒΜ	4
-Ημέρα επενδυτών στο Χρηματιστήριο με 242 συναλλαγές	5
-Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας 2021 της Κεντρικής Τράπεζας	5
1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών	5
-Μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων (2 ^ο τρίμηνο του 2022)	5
-Στα 18 εκατ. ευρώ/χλμ ο αυτοκινητόδρομος Skorje-Blace	5
1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας	5
-Η 3D Factory μεταξύ των νικητών του Balkathon 3.0	5
-FITR: Επενδυτικό Ταμείο 27 εκατ. ευρώ για την ανάπτυξη καινοτόμων εταιρειών	5
-Στοιχεία για τις ομαδικές τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες	6
-1η θέση για επιστήμονες της ΔΒΜ στο Συνέδριο Τεχνητής Νοημοσύνης	6
1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων	6
-Προσωρινή ακύρωση των τελωνειακών συντελεστών για το γάλα και την κρέμα γάλακτος	6
1.7 Βιομηχανικός Τομέας	6
-Δείκτες τιμών βιομηχανικού παραγωγού στην εγχώρια αγορά (Ιούλιος 2022)	6
-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής (Ιούλιος 2022)	6
-Ευνοϊκότερες οι επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία τον Αύγουστο	7
1.8 Τομέας Τουρισμού	7
-Ανησυχίες για την ανάπτυξη του τουριστικού τομέα στη ΔΒΜ	7
-Σύσταση εθνικής ένωσης τουριστικών και ταξιδιωτικών πρακτορείων (NATTA)	7
1.9 Τομέας Εμπορίου	7
-Δείκτες Κύκλου Εργασιών στον τομέα του εμπορίου (Ιούλιος 2022)	7
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	7
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας	7
-Αύξηση θέσεων εργασίας, εισαγωγών και εξαγωγών στις ελεύθερες οικονομικές ζώνες	8
-Νέα επένδυση παραγωγής εξοπλισμού για φωτοβολταϊκούς σταθμούς	8
-Η «Lidl» προκήρυξε διαγωνισμό απασχόλησης	8
-Η γερμανική VAILLANT ανοίγει γραφείο στη ΔΒΜ	8
-Τα ταχυδρομεία της ΔΒΜ παραμένουν πάροχος καθολικής υπηρεσίας έως το τέλος του 2023	8
-Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ SSK και Εμπορικού Επιμελητηρίου Κροατίας	8
-Η Kristal 1923 ανακοίνωσε πρόθεση να αγοράσει την παραγωγή ηλιόσπορων στη χώρα	9
2. Οικονομικές ειδήσεις	9
-Δάνειο 50 εκατ. ευρώ από τη Sparkasse Bank	9
-Ετήσια αύξηση 8,2% των ΑΞΕ στη ΔΒΜ το α' εξάμ. 2022	9
-Ο πληθωρισμός Ιανουαρίου-Αυγούστου στο 11,6%: Κεντρική Τράπεζα	9
-Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (2 ^ο τρίμηνο 2022)	9
-Finance Think: Αύξηση του πληθωρισμού στο 12,3% σε ετήσια βάση το 2ο τρίμηνο του 2022	9
-Η Βουλή εγκρίνει τον Νόμο περί Οργανικού Προϋπολογισμού (Organic Budget Law)	10
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	10

-Νέα χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ για τις ΜΜΕ επιχειρήσεις	10
-Σε εξέλιξη οι συζητήσεις για τη διάνοιξη συνόρων ΔΒΜ-Βουλγαρίας	10
-Μνημόνιο Συνεργασίας ΔΒΜ-Ολλανδίας για την ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών	10
-Δάνεια 150 εκατ. ευρώ από την ΕΤΕπ	10
4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	11
-Το ΥΠΕΞ ΗΠΑ περιλαμβάνει τη Βόρεια Μακεδονία στις δημοσιονομικά διαφανείς χώρες	11
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	11
-Η ΔΒΜ 87η στον Δείκτη Διαφθοράς	11
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	11
-Διεθνές συνέδριο ENERGETIKA 2022, Στρούγκα 21-22.9.2022	11

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skorje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του απόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosorikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Αναστασία Ζωγράφου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α' – Προϊσταμένη Γραφείου ΟΕΥ
- Ευτυχία Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α'
- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Γ'
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Απλοποίηση διαδικασίας εγκατάστασης φωτοβολταϊκών στις οροφές των κτιρίων

Η Κυβέρνηση της ΔΒΜ απλοποίησε τις διαδικασίες για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ταράτσες κατοικιών και εμπορικών κτιρίων, αφού ψήφισε αλλαγές στον νόμο για τις κατασκευές. Σύμφωνα με τις αλλαγές, φωτοβολταϊκοί σταθμοί ισχύος 6 κιλοβάτ μπορούν να τοποθετηθούν σε εγκαταστάσεις ατομικής ιδιοκτησίας και 40 κιλοβάτ σε εμπορικά κτίρια, χωρίς να προαπαιτείται έγκριση από τον εκάστοτε Δήμο.

-Ανώτατο περιθώριο 10% για διαπραγμάτευση στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Σύμφωνα με Απόφαση της Κυβέρνησης (9.9.2022) το υψηλότερο περιθώριο διαπραγμάτευσης/ συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας για όλες τις εμπορικές εταιρείες και τις ατομικές επιχειρήσεις που εμπορεύονται στη χονδρική και λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ορίζεται κατ' ανώτατο όριο στο 10%. Το περιθώριο συναλλαγών για τους συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας θα υπολογιστεί στη μέση τιμή ηλεκτρικής ενέργειας ανά MWh από το Ουγγρικό Χρηματιστήριο Ηλεκτρικής Ενέργειας (HUPX) σε ημερήσια ή ωριαία βάση, στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας ανά MWh σε διμερείς συμβάσεις και στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας για MWh σε συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Το υψηλότερο εμπορικό περιθώριο στην ηλεκτρική ενέργεια, έως 10%, θα εφαρμοστεί έως τις 15 Απριλίου 2023.

-Παράταση της κατάστασης ενεργειακής κρίσης

Η Κυβέρνηση αποφάσισε την παράταση της κατάστασης κρίσης στον εφοδιασμό θερμικής ενέργειας στην περιοχή της πόλης των Σκοπίων και στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την επικράτεια της χώρας, μέχρι τις 30.4.2023, λόγω έλλειψης ρεύματος και της κατάστασης στις αγορές ηλεκτρικού ρεύματος.

-Συμφωνία για προμήθεια λιγνίτη από την Ελλάδα στη ΔΒΜ

Συμφωνήθηκε η προμήθεια ενός εκατομμυρίου τόνων άνθρακα και 250.000 τόνων μαζούτ από την Ελλάδα στη Βόρεια Μακεδονία. Ο λιγνίτης προορίζεται κυρίως για το εργοστάσιο παραγωγής ενέργειας με άνθρακα REK Bitola με ορισμένες ποσότητες να παρέχονται επίσης για το REK Oslomej, ενώ το μαζούτ για τον θερμοηλεκτρικό σταθμό στο Negotino, καθώς και για τη Bitola και το Oslomej.

1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate

-Δείκτες κόστους κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών (2^ο τρίμηνο 2022)

Λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία από τους δείκτες κόστους κατασκευής για νέα κτίρια κατοικιών που αναφέρουν οι κατασκευαστικές εταιρείες, το δεύτερο τρίμηνο του 2022, σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2022, το κόστος κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών αυξήθηκε κατά 3,8%. Παράλληλα, το κόστος υλικών αυξήθηκε κατά 0,2% και το κόστος εργασίας κατά 12,5%. Το δεύτερο τρίμηνο του 2022, σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο του 2021, το κόστος κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών αυξήθηκε κατά 20,7%, το κόστος υλικών κατά 19,8% και το κόστος εργασίας κατά 22,6%.

1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας

-Γυναικεία εκπροσώπηση στην Κεντρική Τράπεζα της ΔΒΜ

Σύμφωνα με τον Δείκτη Ισότητας των Φύλων στα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα για το 2022 (εξετάζεται η εκπροσώπηση του γυναικείου φύλου για εννέα συνεχή έτη), της βρετανικής δεξαμενής σκέψης OMFIF (The Official Forum of Monetary and Financial Institutions), καταγράφεται υψηλή εκπροσώπηση των γυναικών σε διευθυντικές θέσεις της Κεντρικής Τράπεζας της ΔΒΜ. Συγκεκριμένα, πέντε από τις έντεκα ανώτερες διευθυντικές θέσεις της Τράπεζας κατέχουν γυναίκες, μεταξύ των οποίων η Διοικητής κα Anita Angelovska-Bejoska και οι Αντιδιοικητές κα Emilia Nacevska και κα Ana Mitreska.

-Ημέρα επενδυτών στο Χρηματιστήριο με 242 συναλλαγές

Για τρίτη συνεχή χρονιά, το Χρηματιστήριο της ΔΒΜ πραγματοποίησε με επιτυχία την «Ημέρα Επενδυτών» όπου όλα τα εγχώρια φυσικά πρόσωπα είχαν την ευκαιρία να διαπραγματευτούν μετοχές σε όλα τα τμήματα της αγοράς χωρίς να πληρώνουν προμήθειες στο Χρηματιστήριο, στο Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών και τους εξουσιοδοτημένους παράγοντες της αγοράς (τράπεζες και χρηματιστηριακές εταιρείες), με τζίρο έως 10.000 ευρώ. Η πρωτοβουλία «Ημέρα Επενδυτών» έγινε αποδεκτή για πρώτη φορά φέτος και τα δέκα μέλη του Χρηματιστηρίου (Eurohouse, Ilirika Investments, Inovo Broker, Investbroker, Komercijalna Banka, NLB Banka, Stopanska Banka Skorje, TTK Banka, Ferccped Broker και Sparkasse Bank Skorje) και το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών έλαβαν υποστήριξη από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

-Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας 2021 της Κεντρικής Τράπεζας

Σύμφωνα με την εν θέματι έκθεση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των νοικοκυριών της ΔΒΜ, τα οποία, εκτός από καταθέσεις σε τράπεζες, περιλαμβάνουν και άλλες μορφές αποταμίευσης και χρηματοοικονομικών επενδύσεων (όπως επενδύσεις σε εγχώριους και ξένους τίτλους, επενδύσεις σε συνταξιοδοτικά και επενδυτικά ταμεία και σε ασφάλειες ζωής, ρευστό κ.λπ.), από το τέλος του 2021, ανέρχεται σε 498 δισ. δηνάρια, ήτοι ετήσια αύξηση περίπου 43 δισ. δηνάρια ή 9,3%. Επιπλέον, το 2021, τα νοικοκυριά προτίμησαν λιγότερο επικίνδυνες επενδύσεις, κυρίως σε καταθέσεις σε τράπεζες και σε ιδιωτικά συνταξιοδοτικά ταμεία. Τα συνολικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των νοικοκυριών έναντι του ΑΕΠ το 2021 ήταν 68,8%, δηλαδή ελαφρώς υπερδιπλάσιο από το συνολικό χρέος τους. Το χρέος των νοικοκυριών αυξήθηκε 8,9% το 2021, σε σύγκριση με 7,9% το 2020. Οι δείκτες ρευστότητας των νοικοκυριών υποδηλώνουν σχετικά περιορισμένη συστημική ευπάθεια αυτού του τομέα. Ωστόσο, τα νοικοκυριά μπορεί να είναι ευαίσθητα σε περιβάλλοντες κινδύνους (π.χ. πόλεμος στην Ουκρανία).

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

-Μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων (2^ο τρίμηνο του 2022)

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, το δεύτερο τρίμηνο του 2022 μεταφέρθηκαν οδικά συνολικά 893 χιλ. επιβάτες, με 10,5 εκατ. επιβατικές κινήσεις να καταγράφονται στις αστικές-προαστιακές μεταφορές, 105 χιλ. επιβάτες χρησιμοποίησαν τις σιδηροδρομικές μεταφορές και 598 χιλ. τις αεροπορικές μεταφορές. Το δεύτερο τρίμηνο του 2022, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2021, η ποσότητα των εμπορευμάτων που μεταφέρθηκε στις εμπορευματικές οδικές μεταφορές μειώθηκε κατά 3,3%, στις σιδηροδρομικές μεταφορές κατά 28,5%, ενώ στις αεροπορικές μεταφορές κατά 15,6%.

-Στα 18 εκατ. ευρώ/χλμ ο αυτοκινητόδρομος Skorje-Blace

Ο αυτοκινητόδρομος που θα κατασκευαστεί από τα Σκόπια μέχρι τη συνοριακή διέλευση Blace θα κοστίσει 186,7 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με τη δημόσια πρόσκληση που δημοσίευσε η Δημόσια Επιχείρηση για τις Κρατικές Οδούς της ΔΒΜ. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης χορηγεί δάνειο 167,6 εκατ. ευρώ, ενώ το έργο θα συγχρηματοδοτηθεί με επενδυτική επιχορήγηση 20,8 εκατ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) μέσω του Επενδυτικού Πλαισίου Δυτικών Βαλκανίων (WBIF). Η PE State Roads προσθέτει ότι τα τελευταία δύο χιλιόμετρα μέχρι τα σύνορα του Κοσσόβου έχουν ήδη χρηματοδοτηθεί από τη δημόσια εταιρεία και οι κατασκευαστικές δραστηριότητες βρίσκονται σε εξέλιξη.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

-Η 3D Factory μεταξύ των νικητών του Balkathon 3.0

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Συνεργασίας (Regional Cooperation Council) παρουσίασε τους νικητές του τρίτου διαδικτυακού διαγωνισμού στα Δυτικά Βαλκάνια για τις καλύτερες ψηφιακές λύσεις, Balkathon 3.0. Μεταξύ των νικητών του διαγωνισμού που πραγματοποιήθηκε στην Πρίστινα είναι η ομάδα 3D Factory από τη ΔΒΜ, για την ανάπτυξη εφαρμογής για κινητά για τον εντοπισμό των πλαστικών απορριμμάτων. Ετέρα ιδέα της ομάδας αφορά στη χρήση οικολογικών τρισδιάστατων εκτυπωτών.

-FITR: Επενδυτικό Ταμείο 27 εκατ. ευρώ για την ανάπτυξη καινοτόμων εταιρειών

Το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (FITR) με την υποστήριξη του Υπουργείου Οικονομικών της ΔΒΜ και της Παγκόσμιας Τράπεζας δημιούργησε το πρώτο υβριδικό Επενδυτικό

Ταμείο ύψους 27 εκατ. ευρώ. Στόχος του Επενδυτικού Ταμείου είναι η ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς και η διάνοιξη νέων ευκαιριών για επενδύσεις σε startups προκειμένου να διαμορφωθεί το οικοσύστημα νεοφυών επιχειρήσεων, αλλά και να δημιουργηθούν νέες συνθήκες για την ανάπτυξη «venture capital» στη χώρα. «Λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες του FITR το περασμένο έτος, η ίδρυση του Επενδυτικού Ταμείου είναι μια λογική ακολουθία προς την κατεύθυνση της υποστήριξης του οικοσυστήματος των startup και της δυνατότητας ταχύτερης ανάπτυξης, ευκολότερης πρόσβασης στη χρηματοδότηση και ευκολότερης εισόδου στις παγκόσμιες αγορές», δήλωσε ο Διευθυντής του FITR, κ. Κώστα Πετρόφ. Στο Επενδυτικό Ταμείο, το κράτος θα συμμετέχει με 10 εκατ. ευρώ, ενώ τα υπόλοιπα 17 εκατ. θα είναι ιδιωτικά κεφάλαια και από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Οι επενδύσεις του Ταμείου θα κυμαίνονται από 100.000 ευρώ έως 1,5 εκατ. ευρώ και θα γίνουν επενδύσεις σε startups της ΔΒΜ και της περιοχής.

-Στοιχεία για τις ομαδικές τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες

Ο αριθμός των συνδρομητών που χρησιμοποίησαν ομαδοποιημένες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες πέρυσι ήταν 420.841, σημειώνοντας αύξηση 3,2% σε σύγκριση με το 2020, σύμφωνα με στοιχεία της ετήσιας έκθεσης ανάπτυξης της αγοράς που δημοσιεύτηκε από την Υπηρεσία Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών. Σύμφωνα με τον αριθμό των συνδρομητών που χρησιμοποιούν δύο συνδυασμένες υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η Α1 κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς το 2021 με 42,06%, ακολουθούμενη από τη «Robi» με 30,41%, τη «Telekom» με 23,99% και άλλους φορείς με 3,54%. Σύμφωνα με τον αριθμό των συνδρομητών που χρησιμοποιούν τρεις συνδυασμένες υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών το 2021, η «Α1» κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς με 55,10%, ακολουθούμενη από τη «Telekom» με 40,33%, τη «Robi» με 3,85% και άλλους φορείς με 0,72%.

-1η θέση για επιστήμονες της ΔΒΜ στο Συνέδριο Τεχνητής Νοημοσύνης

Κατά τη διάρκεια του διεθνούς συνεδρίου για τις έξυπνες τεχνολογίες και συσκευές – Ubicomp και ISWC 2022 στο Ηνωμένο Βασίλειο, η ομάδα επιστημόνων και μηχανικών της ΔΒΜ, μαζί με τους Βρετανούς συναδέλφους τους από το Emteq Labs, κέρδισαν το πρώτο βραβείο για την καλύτερη επίδειξη πρωτοποριακής τεχνολογίας – τα έξυπνα γυαλιά OCOSense. Τα έξυπνα γυαλιά, μέσω καινοτόμων αισθητήρων και Τεχνητής Νοημοσύνης, αναγνωρίζουν τις εκφράσεις του προσώπου παρέχοντας έτσι πληροφορίες για τη συναισθηματική κατάσταση και τη συμπεριφορά του χρήστη.

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

-Προσωρινή ακύρωση των τελωνειακών συντελεστών για το γάλα και την κρέμα γάλακτος

Η Κυβέρνηση της ΔΒΜ αποφάσισε (30.8.2022) να ακυρώσει προσωρινά τον τελωνειακό συντελεστή 20% για το γάλα και την κρέμα γάλακτος. Η απόφαση, με στόχο την αποτροπή περαιτέρω αυξήσεων τιμών, ισχύει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

1.7 Βιομηχανικός Τομέας

-Δείκτες τιμών βιομηχανικού παραγωγού στην εγχώρια αγορά (Ιούλιος 2022)

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Ιούλιο του 2022, οι τιμές παραγωγού της βιομηχανίας στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν σε μηνιαία βάση κατά 3,9% και σε ετήσια βάση κατά 24,8%. Σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, οι τιμές παραγωγού της Βιομηχανίας στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στον κλάδο «Ενέργεια» κατά 21,3%. Τον Ιούλιο του 2022 σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2021, οι τιμές παραγωγού της Βιομηχανίας στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στους επιμέρους κλάδους ως εξής: Ενέργεια (38,4%), Ενδιάμεσα Αγαθά, εκτός ενέργειας (26,6%), Κεφαλαιουχικά Αγαθά (74,8%), Διαρκή Καταναλωτικά Αγαθά (6,6%) και Μη Διαρκή Καταναλωτικά Αγαθά (15,5%).

-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής (Ιούλιος 2022)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Ιούλιο του 2022, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2021, ήταν 95,0. Η βιομηχανική παραγωγή στον κλάδο «Μεταλλεία και Λατομεία» αυξήθηκε, σε σύγκριση με τον Ιούλιο 2021, κατά 7,3%, στη «Μεταποίηση» μειώθηκε κατά 5,6%, ενώ στον κλάδο «Παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» μειώθηκε κατά 12,2%. Η μείωση στη Μεταποίηση οφείλεται κυρίως στη μείωση της παραγωγής στους επιμέρους κλάδους της Βιομηχανίας τροφίμων, προϊόντων καπνού, ενδυμάτων, χημικών προϊόντων, προϊόντων από καουτσούκ και πλαστικά,

άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων, βασικών μετάλλων και μεταλλικών προϊόντων. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2022, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2021, ήταν 101,2.

-Ευνοϊκότερες οι επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία τον Αύγουστο

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης εμπιστοσύνης στη μεταποιητική βιομηχανία τον Αύγουστο του 2022, διαμορφώθηκε στο 14,2, και παρέμεινε αμετάβλητος σε σχέση με τον Ιούλιο του 2022, και 0,8 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερος σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2021. Η κατάσταση με τον τρέχοντα όγκο παραγγελιών παραγωγής τον Αύγουστο του 2022 είναι πιο ευνοϊκή σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, οι προσδοκίες για τον όγκο παραγωγής για τους επόμενους τρεις μήνες είναι λιγότερο ευνοϊκές, ενώ τα αποθέματα ετοίμων προϊόντων είναι μειωμένα. Η εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης είναι πιο ικανοποιητική σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, αλλά λιγότερο ικανοποιητική σε σχέση με τον Αύγουστο του 2021. Ο αριθμός των εργαζομένων αναμένεται να μειωθεί. Το μέσο επίπεδο χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας των επιχειρηματικών οντοτήτων τον Αύγουστο του 2022 αυξήθηκε στο 66,1%. Οι παράγοντες που είχαν τη μεγαλύτερη επίδραση στον περιορισμό του όγκου παραγωγής τον Αύγουστο του 2022 ήταν: η έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού με 20,1%, η ανεπαρκής εξωτερική ζήτηση με 17,3%, η αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος με 15,5% και η ανεπαρκής εγχώρια ζήτηση με 12,4%.

1.8 Τομέας Τουρισμού

-Ανησυχίες για την ανάπτυξη του τουριστικού τομέα στη ΔΒΜ

Ο Οργανισμός Υποστήριξης και Προώθησης του Τουρισμού (ΑΡΡΤ) εξέφρασε ανησυχίες για την έλλειψη αδειοδοτημένων τουριστικών επιθεωρητών στη χώρα (μόλις δύο στα Σκόπια και ένας ή δύο στην Αχρίδα) και την αύξηση της γκρίζας οικονομίας. Ο Διευθυντής του Οργανισμού, κ. Ljupco Janevski εκτιμά ότι η αδυναμία ρύθμισης της αγοράς, βελτίωσης του Νόμου για την Τουριστική Δραστηριότητα, αλλά και καθιέρωσης επιθεώρησης και αστυνομίας για τον τουρισμό, με την πάροδο των ετών, επιτρέπει την αύξηση της γκρίζας οικονομίας και έχει ως αποτέλεσμα τη μη ανταγωνιστικότητα στην τουριστική βιομηχανία.

-Σύσταση εθνικής ένωσης τουριστικών και ταξιδιωτικών πρακτορείων (NATTA)

Το Εμπορικό Επιμελητήριο της Βόρειας Μακεδονίας ανακοίνωσε τη σύσταση ης Εθνικής Ένωσης Τουριστικών Πρακτόρων και Ταξιδιωτικών Γραφείων (NATTA), με βασική αποστολή να συμβάλει στη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την ανάπτυξη σύγχρονης και ανταγωνιστικής επαγγελματικής τουριστικής βιομηχανίας. Η NATTA, εκτός από την πρακτική βοήθεια στα μέλη και την προστασία των συμφερόντων τους ενώπιον της Κυβέρνησης και άλλων φορέων, θα παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις στον τουρισμό μέσω της συνεργασίας με τη διεθνή ένωση.

1.9 Τομέας Εμπορίου

-Δείκτες Κύκλου Εργασιών στον τομέα του εμπορίου (Ιούλιος 2022)

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Ιούλιο του 2022, σε σύγκριση με τον Ιούλιο 2021, ο τζίρος στο Λιανικό εμπόριο καυσίμων αυτοκινήτων αυξήθηκε κατά 67,6% σε ονομαστικούς όρους και 11,5% σε πραγματικούς όρους), ενώ στον κλάδο «Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού» ο κύκλος εργασιών αυξήθηκε κατά 5,3% σε ονομαστικούς όρους, αλλά μειώθηκε κατά 11,8% σε πραγματικούς όρους. Όσον αφορά το «Λιανικό εμπόριο, εκτός από τα καύσιμα αυτοκινήτων», ο κύκλος εργασιών αυξήθηκε κατά 2,2% σε ονομαστικούς όρους, αλλά μειώθηκε κατά 9,0% σε πραγματικούς όρους. Στην κατηγορία «Λιανικό εμπόριο μη εδωδιμων προϊόντων (εκτός καυσίμων)» ο τζίρος μειώθηκε κατά 0,7% σε ονομαστικούς όρους και 6,1% σε πραγματικούς όρους.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους Νο.40/2022 από 18 Οκτωβρίου 2022, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

https://agora.mfa.gr/inf/files/Tenders%20No40_2022%20mk.pdf.

-Αύξηση θέσεων εργασίας, εισαγωγών και εξαγωγών στις ελεύθερες οικονομικές ζώνες

Οι τεχνολογικές και βιομηχανικές αναπτυξιακές ζώνες κατέγραψαν πάνω από 1.300 νέες θέσεις εργασίας το πρώτο οκτάμηνο του 2022, γεγονός που δείχνει ότι η αυξητική τάση στον αριθμό των εργαζομένων από την αρχή του έτους συνεχίζεται, σύμφωνα με την τακτική ανάλυση της Διεύθυνσης Ελεύθερων Ζωνών. Μόνο τον Αύγουστο άνοιξαν περισσότερες από 200 νέες θέσεις εργασίας στις ελεύθερες οικονομικές ζώνες, με το σύνολο των εργαζομένων να φτάνει τους 15.328, ήτοι 8,5% περισσότερο σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα πέρυσι, και 16,5% περισσότερο σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2020. Η θετική αναπτυξιακή τάση από την αρχή του έτους συνεχίζεται και σε επίπεδο εξαγωγών και εισαγωγών. Από τον Αύγουστο, οι εξαγωγές αυξήθηκαν και ξεπέρασαν τα 2,3 δισ. ευρώ, που είναι το υψηλότερο επίπεδο της τελευταίας τετραετίας σε σύγκριση με την ίδια περίοδο. Οι εξαγωγές από τον Ιανουάριο έως τον Αύγουστο είναι 13% υψηλότερες σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2021, δηλαδή 70% υψηλότερες σε σύγκριση με το 2020 και 25% και 48% υψηλότερες σε σύγκριση με το 2019 και το 2018 αντίστοιχα. Μόνο τον Αύγουστο, οι εταιρείες πέτυχαν εξαγωγές σχεδόν 300 ευρώ εκατ. ευρώ, που είναι 8% περισσότερο από τον Αύγουστο του περασμένου έτους, αναφέρει η ανάλυση. Από τον Ιανουάριο έως τον Αύγουστο του 2022 καταγράφηκαν εισαγωγές 2,1 δισ. ευρώ, που είναι το υψηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με την ίδια περίοδο της τελευταίας τετραετίας, ήτοι 4% περισσότερο σε σύγκριση με το πρώτο οκτάμηνο του 2021, 70% σε σύγκριση με το 2020, 22% και 62% περισσότερο σε σύγκριση με το 2019 και το 2018 αντίστοιχα. Οι εισαγωγές τον Αύγουστο έφτασαν τα 283 εκατ. ευρώ, δηλαδή 5% υψηλότερες από το τον ίδιο μήνα πέρυσι. Από τον Αύγουστο, οι καθαρές εξαγωγές είναι 8,5%.

-Νέα επένδυση παραγωγής εξοπλισμού για φωτοβολταϊκούς σταθμούς

Η εταιρεία «Pikcell Group» θα κατασκευάσει εργοστάσιο για την παραγωγή ηλιακών συλλεκτών για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής στη βιομηχανική ζώνη στο Τέτοβο. Ως μέτοχος της εταιρείας αναφέρεται και η Solar Horizon LLC από τη Σόφια. Οι ηλιακοί συλλέκτες θα παράγονται κυρίως για εξαγωγή και το εργοστάσιο θα απασχολήσει αρχικά περίπου 200 εργαζόμενους. Η δραστηριότητα της εταιρείας θα είναι η παραγωγή εξοπλισμού διανομής και ελέγχου ηλεκτρικής ενέργειας.

-Η «Lidl» προκήρυξε διαγωνισμό απασχόλησης

Η διεθνής αλυσίδα σουπερ μάρκετ Lidl προκήρυξε διαγωνισμό εργασίας. Ζητείται ειδικός πωλήσεων, λογιστής, brand strategist, HR specialist. Όπως φαίνεται από την αγγελία, αναζητούνται άτομα με πανεπιστημιακή μόρφωση. Η Lidl δεν έχει αποκαλύψει ακόμη λεπτομέρειες για το πόσα καταστήματα θα υπάρχουν στη χώρα και πού θα βρίσκονται. Το μόνο που ανακοινώθηκε επίσημα ήταν ότι η εταιρεία ενδιαφέρθηκε για τοποθεσία στην περιοχή Kisela Voda των Σκοπίων. Η Lidl λειτουργεί περίπου 11.200 εγκαταστάσεις πωλήσεων σε 32 χώρες σε όλο τον κόσμο, απασχολώντας περισσότερους από 310.000 ανθρώπους παγκοσμίως.

-Η γερμανική VAILLANT ανοίγει γραφείο στη ΔΒΜ

Ο γερμανικός Όμιλος Vaillant, κατασκευαστής εξοπλισμού θέρμανσης, εξαερισμού και κλιματισμού, άνοιξε το πρώτο του γραφείο στη Βόρεια Μακεδονία. Επί του παρόντος, κατέχει 10 εγκαταστάσεις σε έξι ευρωπαϊκές χώρες και την Κίνα, σύμφωνα με το προφίλ της στο LinkedIn.

-Τα ταχυδρομεία της ΔΒΜ παραμένουν πάροχος καθολικής υπηρεσίας έως το τέλος του 2023

Σύμφωνα με το νέο νομοσχέδιο για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες, τα Ταχυδρομεία της Βόρειας Μακεδονίας θα έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Σύμφωνα με το Υπουργείο Μεταφορών, στόχος του νόμου αυτού είναι να δοθεί αρκετός χρόνος για την εναρμόνιση του έργου των Ταχυδρομείων της Βόρειας Μακεδονίας σύμφωνα με τις ανάγκες που θα προκύψουν από την απελευθέρωση της αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών. Ο νόμος ορίζει επίσης ότι οι άλλοι πάροχοι μπορούν να παρέχουν τις ίδιες υπηρεσίες, αλλά για τιμές τουλάχιστον 2,5 φορές υψηλότερες από αυτές του καθολικού παρόχου.

-Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ SSK και Εμπορικού Επιμελητηρίου Κροατίας

Η Ένωση Εμπορικών Επιμελητηρίων της χώρας υπέγραψε Μνημόνιο Συνεργασίας με το Εμπορικό Επιμελητήριο της Κροατίας με στόχο την ανάληψη κοινών δραστηριοτήτων για την προώθηση της οικονομικής συνεργασίας και την αύξηση του εμπορίου. Το μνημόνιο υπογράφηκε στο πλαίσιο του επιχειρηματικού φόρουμ που πραγματοποιήθηκε στο Ζάγκρεμπ.

-Η Kristal 1923 ανακοίνωσε πρόθεση να αγοράσει την παραγωγή ηλιόσπορων στη χώρα

Η εταιρεία Kristal 1923 με έδρα το Βέλες, παλαιότερα γνωστή ως Maslodajna, ανακοίνωσε ότι θα αγοράσει ολόκληρη την παραγωγή ηλιόσπορων στη χώρα. Η εταιρεία έχει ήδη αγοράσει περίπου 6.000 τόνους ηλιόσπορους, οι περισσότεροι από τους οποίους από το Agriculture Combine Pelagonija και οι υπόλοιποι από μεμονωμένους παραγωγούς. «Αγοράζουμε τους σπόρους στην τιμή των 35 δηναρίων/κιλό. Η παραγωγή ηλιόσπορων είναι αρκετά αυξημένη φέτος και μπορούμε να δούμε ότι οι επενδύσεις που πραγματοποιήσαμε πρόσφατα δίνουν θετικά αποτελέσματα», δήλωσε ο Διευθυντής της Kristal 1923 κ. Goranco Lazarov. Οι συνολικές αποδόσεις ηλιόσπορων στη Βόρεια Μακεδονία αναμένεται να φτάσουν περίπου τους 10.000 τόνους το 2022 και η Kristal 1923 σκοπεύει να αγοράσει ολόκληρη την ποσότητα.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Δάνειο 50 εκατ. ευρώ από τη Sparkasse Bank

Η Κυβέρνηση της ΔΒΜ δανείστηκε εκ νέου 50 εκατ. ευρώ από τη Sparkasse Bank, με επιτόκιο 2,5%. Σύμφωνα με πληροφορίες από το Τμήμα Οικονομικών, τα χρήματα θα χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης. Το εν λόγω δάνειο κρίθηκε απαραίτητο προκειμένου να καλυφθεί το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού που ξεπερνά τα 900 εκατ. ευρώ.

-Ετήσια αύξηση 8,2% των ΑΞΕ στη ΔΒΜ το α' εξάμ. 2022

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) στη Βόρεια Μακεδονία ανήλθαν σε 289,1 εκατ. ευρώ το πρώτο εξάμηνο του 2022, σε σύγκριση με καθαρή εισροή 267,3 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2021, σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας. Μόνο το δεύτερο τρίμηνο, οι εισροές ΑΞΕ στη ΔΒΜ ανήλθαν σε 156,3 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με εισροή ΑΞΕ ύψους 220,2 εκατ. ευρώ την ίδια περίοδο πέρυσι. Το δεύτερο τρίμηνο του 2022, οι εισροές ΑΞΕ αυξήθηκαν κυρίως ως αποτέλεσμα των αυξημένων καθαρών εισροών από επανεπένδυση κερδών και ιδίων κεφαλαίων και σε μικρότερο βαθμό λόγω του ενδοεταιρικού δανεισμού. Το 2021, οι ΑΞΕ στη ΔΒΜ ανήλθαν συνολικά σε 512 εκατ. ευρώ, από 239,8 εκατ. ευρώ το 2020.

-Ο πληθωρισμός Ιανουαρίου-Αυγούστου στο 11,6%: Κεντρική Τράπεζα

Ο μέσος πληθωρισμός την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου ανήλθε στο 11,6%, κυρίως ως αποτέλεσμα εξωτερικών παραγόντων από την πλευρά της προσφοράς, σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας. Η άνοδος του πληθωρισμού οφείλεται κυρίως στην αύξηση των τιμών εισαγωγής των τροφίμων και της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εγχώριας τιμής ηλεκτρικής ενέργειας και θέρμανσης, λόγω των εξελίξεων στις παγκόσμιες αγορές ενέργειας, ανέφερε η Κεντρική Τράπεζα σε σχετικό δελτίο τύπου.

-Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (2^ο τρίμηνο 2022)

Σύμφωνα με τα εκτιμώμενα στοιχεία, ο ρυθμός αύξησης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) το δεύτερο τρίμηνο του 2022 ήταν 2,8%. Σε αυτό το τρίμηνο, η μεγαλύτερη άνοδος καταγράφηκε στους τομείς: « Χονδρικό και λιανικό εμπόριο», «Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλέτες», «Μεταφορά και αποθήκευση», «Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών διαμονής και εστίασης». Το δεύτερο τρίμηνο του 2022, η τελική κατανάλωση των νοικοκυριών αυξήθηκε κατά 14,7% σε ονομαστικούς όρους και το μερίδιό της στη δομή του ΑΕΠ ήταν 68,6%. Κατά την ίδια περίοδο, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 27,1% σε ονομαστικούς όρους, ενώ οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 34,9%. Ο ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου το δεύτερο τρίμηνο του 2022 κατέγραψε τη μεγαλύτερη αύξηση στις μεταβολές των αποθεμάτων.

-Finance Think: Αύξηση του πληθωρισμού στο 12,3% σε ετήσια βάση το 2ο τρίμηνο του 2022

Σύμφωνα με το Finance Think, το δεύτερο τρίμηνο του 2022, ο πληθωρισμός αυξήθηκε στο 12,3% σε ετήσια βάση. Αυτή η αύξηση των τιμών οφείλεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στην παγκόσμια πίεση στις τιμές των πρωτογενών προϊόντων και της ενέργειας, αλλά έχουν εξαπλωθεί και στο ευρύτερο καταναλωτικό καλάθι, ιδίως στον τομέα της στέγασης, των μεταφορών και των υπηρεσιών φιλοξενίας. Ειδικότερα, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 2,8% σε ετήσια βάση. Αυτή η ανάπτυξη είναι παρόμοια με τη δυναμική του 2021, αλλά κάτω από το αναμενόμενο, επιτεύχθηκε σε συνθήκες αυξημένης αβεβαιότητας που προέκυψε από τη σύγκρουση Ρωσίας-Ουκρανίας, καθώς και εν μέσω επιταχυνόμενης αύξησης των τιμών. Η κατάσταση αυτή συνδέεται με τη χαμηλή ανάπτυξη της μεταποιητικής βιομηχανίας (1,5%), καθώς και την παρατεταμένη στασιμότητα στις κατασκευές (0,2%), αναφέρει ανάλυση του Finance Think. Από την άλλη πλευρά, η μετα-πανδημική εξυγίανση

συνεχίστηκε με σταθερή δυναμική 8,1% στο εμπόριο, τις μεταφορές και τη φιλοξενία. Οι εξαγωγές και εισαγωγές διατήρησαν τη δυναμική τους από την αρχή του έτους, 14,7% και 25,2%, αντίστοιχα, ενώ οι ακαθάριστες επενδύσεις κατέγραψαν εκπληκτικά υψηλή ανάπτυξη (46,5%), αλλά πιθανώς σχετίζεται με τη συσσώρευση αποθεμάτων ενόψει της αυξανόμενης αβεβαιότητας στην παγκόσμια σκηνή, σημειώνεται στην ανάλυση του Finance Think. Η σταθερή αύξηση της αγοράς εργασίας και των μισθών, όπως αναφέρεται, στήριξε την ιδιωτική κατανάλωση, αν και με ελαφρώς βραδύτερη ανάπτυξη (4%), ενώ η δημόσια κατανάλωση κατέγραψε απότομη πτώση της τάξης του 7,2%, η οποία συμβαδίζει με τη δυσανάλογη πραγματοποίηση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Η ανεργία το δεύτερο τρίμηνο του 2022 μειώθηκε περαιτέρω ελαφρά, στο 14,5% (από το προηγούμενο 14,8% το 1ο τρίμηνο 2022). Η απασχόληση επίσης κατέγραψε ελαφρά βελτίωση, από 47,1% σε 47,3%, αλλά δεν υπάρχουν ιδιαίτερα σημάδια σημαντικής επανενεργοποίησης του ικανού πληθυσμού που έγινε παθητικό κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Η αβεβαιότητα στην οικονομία παραμένει υψηλή, ενώ ο στασιμοπληθωρισμός ορατός το δεύτερο τρίμηνο του 2022 θα βαθύνει μέχρι το τέλος του έτους, με αυξημένη πιθανότητα ύφεσης από τις αρχές του επόμενου έτους. Παρά τη μείωση των τιμών των τροφίμων στις παγκόσμιες αγορές από τον Ιούνιο του 2022, η περαιτέρω αύξηση των τιμών της ενέργειας υποδηλώνει μεγαλύτερη διάρκεια της πίεσης των τιμών σε σύγκριση με προηγούμενες προσδοκίες. Ως εκ τούτου, η Finance Think αναθεώρησε προς τα κάτω την πρόβλεψη για την αύξηση του ΑΕΠ το 2022 στο 2,1% (από 2,8%), ενώ για τον ετήσιο ρυθμό πληθωρισμού η πρόβλεψη αναθεωρήθηκε προς τα πάνω στο 12,2% (από 9,7%).

-Η Βουλή εγκρίνει τον Νόμο περί Οργανικού Προϋπολογισμού (Organic Budget Law)

Η Βουλή της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε με 69 ψήφους υπέρ τον νέο νόμο για τον οργανικό προϋπολογισμό, ο οποίος ενσωματώνει ενσωματώνει τους δημοσιονομικούς κανονισμούς της ΕΕ και περιλαμβάνει αλλαγές στις προθεσμίες για τις διαδικασίες του προϋπολογισμού, κανονισμούς για τη διαχείριση των οικονομικών και μη οικονομικών πόρων του κράτους και των δήμων. Ο νόμος προβλέπει επίσης τη σύσταση Δημοσιονομικού Συμβουλίου και κανονισμών, την ενδιάμεση κατάρτιση του προϋπολογισμού κ.λπ. Το Δημοσιονομικό Συμβούλιο θα περιλαμβάνει μέλη που διορίζονται από την Ακαδημία Επιστημών και Τεχνών της ΔΒΜ, την Κρατική Ελεγκτική Υπηρεσία και την Κεντρική Τράπεζα.

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Νέα χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ για τις ΜΜΕ επιχειρήσεις

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, όπως ανακοίνωσε το Υπουργείο Οικονομικών της ΔΒΜ, είναι από τους μεγαλύτερους χρηματοδότες της πράσινης οικονομίας και αυτή τη στιγμή η στήριξή της σε έργα του δημόσιου τομέα στη χώρα ανέρχεται στα 246,9 εκατ. ευρώ. Τα νέα 100 εκατ. ευρώ για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όπως επισημάνθηκε, αναμένεται να είναι διαθέσιμα έως το τέλος του έτους.

-Σε εξέλιξη οι συζητήσεις για τη διάνοιξη συνόρων ΔΒΜ-Βουλγαρίας

Πραγματοποιήθηκε η 4η συνεδρίαση της μεικτής επιτροπής εμπειρογνομόνων για το έργο κατασκευής της νέας συνοριακής διέλευσης Klepalo που συνδέει τους Δήμους Stroumyani, στη Βουλγαρία και Berono στη ΔΒΜ. Η ατζέντα αφορούσε στα κύρια τεχνικά χαρακτηριστικά, τις απαιτούμενες υποδομές, το καθεστώς λειτουργίας της συνοριακής διέλευσης, καθώς και νομικά και κανονιστικά ζητήματα. Το συνοριακό σημείο ελέγχου θα είναι το τέταρτο μεταξύ της Βουλγαρίας και της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας. Θα ανοίξει για οχήματα έως 3,5 τόνους. Το έργο θα χρηματοδοτηθεί με 10,3 εκατ. ευρώ, στο πλαίσιο του διμερούς Προγράμματος Διασυνοριακής Συνεργασίας 2021-2027.

-Μνημόνιο Συνεργασίας ΔΒΜ-Ολλανδίας για την ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών

Ο Υπουργός Οικονομικών κ. Fatmir Besimi και η Ολλανδή ομόλογός του κα Sigrid Kaag υπέγραψαν Μνημόνιο για διμερή συνεργασία στον τομέα των δημόσιων οικονομικών 2023-2026, στο περιθώριο των ετήσιων συνεδριάσεων της ολλανδικής εκλογικής περιφέρειας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας στο Σεράγεβο. Το μνημόνιο στοχεύει στην περαιτέρω μεταφορά εμπειριών και πρακτικών μεταξύ των δύο υπουργείων για την οικοδόμηση ενός σύγχρονου συστήματος δημοσίων οικονομικών.

-Δάνεια 150 εκατ. ευρώ από την ΕΤΕπ

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) θα χορηγήσει δάνειο 50 εκατ. ευρώ στη Βόρεια Μακεδονία για τη βελτίωση της χώρας σε υδάτινες υποδομές, ήτοι για αποκατάσταση,

εκσυγχρονισμό, επέκταση και κατασκευή υποδομών ύδρευσης σε όλη τη χώρα. Η ΕΤΕπ θα παράσχει επίσης επενδυτικό δάνειο 100 εκατ. ευρώ στη Βόρεια Μακεδονία για τη στήριξη μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με επίκεντρο την πράσινη οικονομία.

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Το ΥΠΕΞ ΗΠΑ περιλαμβάνει τη Βόρεια Μακεδονία στις δημοσιονομικά διαφανείς χώρες

Σύμφωνα με την Έκθεση Δημοσιονομικής Διαφάνειας 2022 του Υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ, η Βόρεια Μακεδονία είναι μεταξύ των χωρών που πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις δημοσιονομικής διαφάνειας. Η εν λόγω έκθεση αξιολογεί εάν οι κυβερνήσεις αποκάλυψαν δημόσια βασικά έγγραφα του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που αναλύονται ανά Υπουργείο και των εσόδων ανά πηγή και τύπο. Επίσης, εάν οι κυβερνήσεις διέθεταν ένα ανώτατο ελεγκτικό ίδρυμα που πληροί τα διεθνή πρότυπα ανεξαρτησίας και ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της κυβέρνησης και εάν αυτοί οι έλεγχοι είναι διαθέσιμοι στο κοινό. Περαιτέρω, εάν η διαδικασία για τη χορήγηση αδειών και συμβάσεων για την εξόρυξη φυσικών πόρων περιγράφεται σε νόμο ή κανονισμό και ακολουθείται στην πράξη και εάν οι βασικές πληροφορίες σχετικά με αυτές τις αναθέσεις είναι διαθέσιμες στο κοινό. Η δημοσιονομική διαφάνεια, αναφέρεται στην έκθεση, ενημερώνει τους πολίτες πώς δαπανώνται τα κρατικά και φορολογικά έσοδα και αποτελεί κρίσιμο στοιχείο της αποτελεσματικής διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών. Από τις 141 χώρες, εκείνες που είναι επιλέξιμες να λάβουν εξωτερική βοήθεια από τις ΗΠΑ, μόνο οι μισές χώρες πληρούν τις προϋποθέσεις, όπως η Τσεχία, η Εσθονία, η Ουγγαρία, το Ισραήλ, η Λετονία, η Λιθουανία, η Πορτογαλία, η Σιγκαπούρη, η Σλοβακία, η Κροατία, η Σλοβενία, καθώς και οι χώρες της περιοχής των Δυτικών Βαλκανίων. «Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικά βήματα από την κυβέρνησή μας για την αύξηση της δημοσιονομικής διαφάνειας. Έχουν δημιουργηθεί διάφοροι μηχανισμοί και εργαλεία για την αύξηση της δημοσιονομικής διαφάνειας. Επίσης, με τις νέες συστημικές νομικές λύσεις, όπως ο Νόμος για τον Προϋπολογισμό και οι τροποποιήσεις του Νόμου για τη Χρηματοδότηση των Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, υιοθετούνται πρόσθετες λύσεις που θα συνεχίσουν να βελτιώνουν τη δημοσιονομική διαφάνεια στη χώρα», αναφέρει το Υπουργείο Οικονομικών της ΔΒΜ.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Η ΔΒΜ 87η στον Δείκτη Διαφθοράς

Η Βόρεια Μακεδονία κατατάσσεται στην 87η θέση στον δείκτη διαφθοράς μαζί με το Κόσσοβο, το Μαρόκο, την Τανζανία και το Σουρινάμ, με 39 βαθμούς. Καλύτερη κατάταξη έχουν η Αλβανία, η Βουλγαρία, η Σερβία και η Ελλάδα (Ο δείκτης χρησιμοποιεί κλίμακα βαθμολογίας από το μηδέν (πολύ διεφθαρμένη χώρα) έως το 100 (μη διεφθαρμένη χώρα)).

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

-Διεθνές συνέδριο ENERGETIKA 2022, Στρούγκα 21-22.9.2022

Από 21 έως 23 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε το διεθνές συνέδριο ENERGETIKA 2022 στη Στρούγκα, στη λίμνη Αχρίδα στη Βόρεια Μακεδονία. Η εκδήλωση διοργανώθηκε από την Ενεργειακή Ένωση Επαγγελματιών της χώρας, ZEMAK. Σημειώνεται ότι μεταξύ των χορηγών του συνεδρίου ήταν και η ελληνικών συμφερόντων εταιρεία ΟΚΤΑ (HelleniQ Energy). Το διεθνές συνέδριο επικεντρώθηκε στις ενεργειακές στρατηγικές και συστήματα, ανανεώσιμες πηγές, διαχείριση ενεργειακών συστημάτων, περιβάλλον, τρέχοντα ενεργειακά έργα και ασφάλεια στην εργασία. Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου ανταλλάχθηκαν εμπειρίες και καλές πρακτικές, παρουσιάστηκαν επιτεύγματα και ερευνητικά αποτελέσματα από ειδικούς και επαγγελματίες στον τομέα της ενέργειας, αλλά και αναλύθηκαν οι προκλήσεις στον ενεργειακό τομέα, ειδικά για εταιρείες, επενδυτές και καταναλωτές.